

แบบตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

นโยบายการตรวจ : การลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๓.๑ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา
ให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการ
แก้ไขปัญหาหนี้สินครู ตามคำสั่ง สพฐ ที่ ๖๙/๒๕๖๖ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนตามนโยบายการแก้ไขปัญหา
หนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- รวบรวมข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด จำแนกตามกลุ่มสี
(กลุ่มสีเขียว กลุ่มสีส้ม และกลุ่มสีแดง) เพื่อจัดกลุ่มในการวิเคราะห์ข้อมูลและแนวโน้มการเป็นหนี้และทราบ
จำนวนกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การช่วยเหลือ

๒) การดำเนินการของสถานีแก้หนี้ / คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากร
ทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการแก้ไข
ปัญหาหนี้สินครู ด้วยการขับเคลื่อนโครงการสถานีแก้หนี้ระดับเขตพื้นที่ โดยมีขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานดังนี้

๑.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ได้ประชาสัมพันธ์ไปยัง
สถานศึกษาในสังกัด และข้าราชการบำนาญเพื่อเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากร
ทางการศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามปฏิทินการรับลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

รอบที่ ๑ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ถึง ๕ มกราคม ๒๕๖๗

รอบที่ ๒ วันที่ ๒๐ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

รอบที่ ๓ วันที่ ๒๑ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

รอบที่ ๔ วันที่ ๒๑ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

รอบที่ ๕ วันที่ ๒๑ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗

และมีผู้สนใจลงทะเบียน ในรอบที่ ๑ - ๒ จำนวน ๓ ราย เพื่อรับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน
จากสถาบันการเงินที่ได้กู้ยืม และผ่อนปรนให้มีเงินคงเหลือในแต่ละเดือนไม่ต่ำกว่า ๓๐% ซึ่งผู้ลงทะเบียน
ทั้ง ๓ ราย อยู่ระหว่างการเจรจาและหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา

๒.โครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ได้ประชาสัมพันธ์ไปยังสถานศึกษาในสังกัด แต่ไม่มีผู้ยื่นความประสงค์ในการขอกู้เงิน

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน มีการอำนวยความสะดวกและประสานกับครูและบุคลากรทางการศึกษาให้รวมหนี้เป็นก้อนเดียว เพื่อลดภาระการผ่อนชำระหนี้จากหลายที่ โดยเชิญสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแม่ฮ่องสอน มาให้ความรู้และแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่ไม่สามารถหักชำระหนี้ได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เข้าร่วมโครงการอบรมหลักสูตร” การวางแผนและบริหารการเงินส่วนบุคคล” จัดโดยวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอนร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแม่ฮ่องสอนเพื่อให้ความรู้ในเรื่องการวางแผนการใช้จ่ายเงินก่อนเกษียณอย่างมีคุณภาพ Money Coach โค้ชป้อ

๔. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนสถานีแก้หนี้ระดับเขตพื้นที่ ตามคำสั่งคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๖๙/๒๕๖๖

๕. ติดตามแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ส่วนราชการและสถาบันการเงิน ในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อควบคุมยอดหนี้ไม่ให้เกินความสามารถในการชำระหนี้ โดยร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและสถาบันการเงินอื่นๆ ในการปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ทุกราย หรือรวมหนี้ ให้ครูมีเงินเดือนเหลือสุทธิหลังหักชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ

การดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ดำเนินการเจรจาเพื่อหาหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูให้กับข้าราชการครูที่เป็นสมาชิกสหกรณ์และมีการกู้เงินและมีเงินคงเหลือน้อยกว่า ๓๐ % (ผู้ที่จัดอยู่ในโซนสีแดง และสีส้ม) เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาขอลดดอกเบี้ยหรือขยายเวลาในการชำระหนี้ ร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแม่ฮ่องสอน จำกัด

(๓) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

(๑) การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สพฐ. มีการจำแนกตามกลุ่มสี ดังนี้
กรณีกลุ่มสีแดงถูกฟ้องคดี

○ ไกล่เกลี่ยเพื่อชะลอการฟ้องร้อง

○ ไกล่เกลี่ยระหว่างพิจารณาคดี

กรณีกลุ่มสีแดง ไม่ถูกฟ้อง

○ เจรจาเจ้าหนี้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้

○ ไกล่เกลี่ยระหว่างเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน

กรณีกลุ่มสีเหลือง

○ การควบคุมการรับรองเงินเดือนการให้กู้เพื่อควบคุมยอดหนี้รวมของครู

กลุ่มสีเขียว

○ การพัฒนาความรู้ด้านการเงินและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

- การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” เป็นต้น

- ส่งเสริมสนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงินให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

- โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ อยู่ระหว่างเตรียมการดำเนินการจัดฝึกอบรมการส่งเสริมความรู้วินัยทางการเงินและการเพิ่มรายได้ ไนโตรมาส ๔ เดือน สิงหาคม ๒๕๖๗

- พัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองและประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา ประชาชน ผู้ปกครอง และ นักเรียน

๓.๒ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑.การประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมโครงการ “สถานีแก้หนี้ สพลฐ.” ยังไม่ได้รับความร่วมมือจากครูที่เป็นหนี้เท่าที่ควร เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลการเป็นหนี้ของตนเอง ทำให้ยังมีบุคลากรทางการศึกษาที่มีปัญหาหนี้สินอีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบการแก้ไขปัญหา	๑.สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการต้องมีการจัดทำ (MOU) ร่วมกับสถาบันการเงินทุกสถาบันที่มีการปล่อยเงินกู้ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการปรับลดอัตราดอกเบี้ย และขยายระยะเวลาการผ่อนชำระออกไป ไม่ใช่การแก้ปัญหที่ปลายเหตุโดยการให้ต้นสังกัดไปเจรจา	๑.ปัญหาหนี้สินครูจะได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม
๒.การกู้ยืมเงินหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายเพียงข้าราชการครู ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงบุคลากรทางการศึกษา ๓๘ ค (๒) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ให้บริการข้าราชการครูแต่ไม่สามารถที่จะกู้ยืมได้ อีกทั้งขั้นตอนการกู้ยืมมีความยุ่งยาก ทำให้ผู้ยื่นกู้ไม่ผ่านเกณฑ์การให้กู้ยืม และวงเงินที่ปล่อยกู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูอีกทั้งสถาบันทางการเงินที่รองรับการปล่อยกู้มีไม่เพียงพอ ทำให้เกิดความล่าช้า	๒.โครงการเงินหมุนเวียนแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครู ควรครอบคลุมถึงบุคลากรทางการศึกษา ๓๘ ค(๒) ที่ยังมีความต้องการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว	๒.บุคลากรทางการศึกษามีโอกาสเข้าร่วมโครงการกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินของบุคลากรทางการศึกษา ๓๘ ค ได้ในระดับหนึ่ง

๓.๓ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัญหาหนี้สินครูจะได้รับการแก้ไขอย่างเต็มรูปแบบได้นั้นครูและบุคลากรทางการศึกษาควรสร้างวินัยทางการเงินให้กับตนเอง รู้จักใช้จ่ายตามความจำเป็นและไม่เกินตัว ปรับเปลี่ยนลักษณะนิสัยดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๔ ข้อเสนอแนะ

ควรมีระบบการกำกับติดตามครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้สินครู เพื่อไม่ให้กลับไปเป็นหนี้ซ้ำ

๓.๕ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำระบบโปรแกรมออนไลน์ ระบบแก้หนี้ สพฐ. (debt obec) เพื่อรับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ ตรวจสอบสภาพการเงินรายบุคคล ติดตามการดำเนินงานของสถานี่แก้หนี้ แก้ปัญหาการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงาน โดยมีผู้สนใจร่วมลงทะเบียนในรอบที่ ๑ - ๒ จำนวน ๓ ราย